

TİCARET SİCİLİ YÖNETMELİĞİ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi	: 19/12/2012	No : 2012/4093
Dayandığı Kanunun Tarihi	: 13/1/2011	No : 6102
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi	: 27/1/2013	No : 28541
Yayımlandığı Düsturun Tertibi	: 5	Cilt : 53

12/12/2019 tarihli ve 30976 sayılı *Resmî Gazete*’de yayımlanan 11/12/2019 tarihli ve 1819 sayılı *Cumhurbaşkanı Kararı* uyarınca bu Yönetmelik *Cumhurbaşkanlığı Yönetmeliği* bölümüne eklenmiştir.

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ticaret sicili kayıtlarının tam ve sağlıklı tutulmasını ve emredici hukuk kuralları çerçevesinde kayıtların aleniyetinin ve üçüncü kişiler dahil tarafların hukuki güvenliğinin teminat altına alınmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; ticaret sicili müdürlüklerinin kurulmasına ve işleyişine, sicil defterlerinin tutulmasına, ticaret sicili kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına, tescil zorunluluğunun yerine getirilmesine, ticaret sicili müdürlüklerinin kararlarına karşı itiraz yollarına, ticaret sicili müdür ve müdür yardımcıları ile diğer personelde aranacak niteliklere ve disiplin işlerine ilişkin usul ve esaslar ile ticaret siciline ilişkin diğer hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 26 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,⁽¹⁾
- b) Denetim elemanı: Ticaret Başmüfettişini, Müfettişini ve Müfettiş Yardımcısını,⁽¹⁾
- c) Denetime tabi şirketler: Kanunun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen denetime tabi olacak şirketleri,⁽¹⁾
- ç) Esnaf: İster gezici ister bir dükkanda veya bir sokağın belirli yerlerinde sabit bulunsun, ekonomik faaliyeti sermayesinden fazla bedeni çalışmasına dayanan ve geliri 6102 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanlığı kararıyla belirlenen sınırı aşmayan ve sanat veya ticaretle uğraşan kişiyi,⁽¹⁾
- d) Güvenli elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,
- e) Kanun: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu,

(1) 12/12/2019 tarihli ve 30976 sayılı *Resmî Gazete*’de yayımlanan 1819 sayılı *Cumhurbaşkanı Kararının 1 inci maddesiyle*, bu fıkranın (a) bendinde yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığını” ibaresi “Ticaret Bakanlığını” şeklinde, (b) bendinde yer alan “Gümrük ve Ticaret Başmüfettişini” ibaresi “Ticaret Başmüfettişini” şeklinde, (c) bendinde yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı” şeklinde, (ç) bendinde yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararıyla” şeklinde değiştirilmiştir.

- f) Kimlik numarası: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını, yabancı uyruklu kişiler için yabancı kimlik numarasını veya vergi kimlik numarasını,
- g) Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS): Ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yürütüldüğü, ticaret sicili kayıtları ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolandığı ve elektronik ortamda sunulduğu, Ticaret Bakanlığı ile TOBB nezdinde oluşturulan ve işletilen merkezi ortak veri tabanını da içeren bilgi sistemini,⁽¹⁾
- ğ) MERSİS numarası: MERSİS tarafından verilen ve özel algoritma ile üretilmiş tekil numarayı,
- h) Müdür: Ticaret sicili müdürünü,
- ı) Müdürlük: Müdürün yönetimi altında bulunan ve ticaret sicili işlemlerinin yürütüldüğü ticaret sicili müdürlüğünü,
- i) Müdür yardımcısı: Ticaret sicili müdür yardımcısını,
- j) NACE: Avrupa Birliğinde ekonomik faaliyetlerin istatistiksel olarak sınıflandırılmasını sağlayan sistemi,
- k) Nitelikli elektronik sertifika: 5070 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde tanımlanan sertifikayı,
- l) Oda: Ticaret sicili müdürlüğünün kurulduğu ticaret ve sanayi odasını veya ticaret odasını,
- m) Sicil: Ticaret sicilini,
- n) Sicil gazetesi: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini,
- o) Şirket sözleşmesi: Anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde esas sözleşmeyi; kollektif, komandit ve limited şirketlerde şirket sözleşmesini ve kooperatiflerde ana sözleşmeyi,
- ö) Tacir: Kanunda tacir olarak tanımlanan kişileri,
- p) Tescil tarihi: Müdürlüklerin MERSİS üzerinden güvenli elektronik imza ile gerçekleştirdikleri tescil işlemlerinde imzaya eklenen zaman damgasındaki tarihi,
- r) Ticari işletme: Esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmeyi,
- s) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
- ş) Zaman damgası: 5070 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde tanımlanan kaydı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ticaret Sicili Müdürlüğünün Teşkilatı ve Denetimi

Kuruluş ve müdürlüğün iş çevresi

MADDE 5- (1) (Değişik:RG-12/12/2019-30976-CK-1819/2 md.) Müdürlük, il merkezindeki ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odalarında faaliyet gösterecek şekilde Bakanlık tarafından kurulur. Bakanlık il merkezleri dışındaki odalarda da müdürlük kurabilir. Ayrıca oda yönetim kurulunun teklifi ve Bakanlığın onayı ile müdürlüğe bağlı şubeler ve temsilcilikler kurulabilir. Oda bulunmayan veya sicil işlemlerinin yürütülebilmesi için yeterli teşkilatı bulunmayan veya teşkilatı sonradan yetersiz hale gelen odaların bulunduğu yerlerde sicil, Bakanlıkça belirlenecek başka bir odadaki müdürlük tarafından tutulur.

(2) Müdürlük kurulacak odaların yeterli teşkilata sahip bulunup bulunmadıkları Bakanlıkça yapılan inceleme sonucuna göre tespit edilir. İncelemede, odanın üye sayısı, gelir durumu, bilgi işlem altyapısı, odada çalışan personelin sayı ve nitelik yönünden yeterlilikleri, odanın bulunduğu il ya da ilçenin çevresindeki müdürlüklere olan uzaklıkları dikkate alınır. Müdürlükler, şubeler ve temsilciliklerin kurulmasında aranacak şartlar, verilecek hizmetler ile konuya ilişkin diğer hususlar Kanunun 24 üncü maddesi uyarınca Bakanlıkça çıkarılan tebliğ ile belirlenir.⁽²⁾

(1) 12/12/2019 tarihli ve 30976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1819 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 1 inci maddesiyle, bu fıkranın (g) bendinde yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” ibaresi “Ticaret Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 12/12/2019 tarihli ve 30976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1819 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 2 nci maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “kurulmasını talep eden” ibaresi “kurulacak” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “Müdürlüklerin ve müdürlüklere bağlı şubelerin kurulmasında aranacak diğer şartlar” ibaresi “Müdürlükler, şubeler ve temsilciliklerin kurulmasında aranacak şartlar, verilecek hizmetler ile konuya ilişkin diğer hususlar” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) Müdürlüklerin görev alanı odaların kuruldukları il ya da ilçe ile sınırlıdır. Bakanlık oda olmayan ya da olup da yeterli teşkilatı olmayan il ve ilçeleri de içine alacak biçimde müdürlüklerin görev alanlarını değiştirebilir.

(4) (Mülga:RG-12/12/2019-30976-CK-1819/2 md.)

Teşkilat

MADDE 6- (1) Müdürlük; müdür, müdür yardımcıları ve diğer personelden oluşur. **(Ek cümle:RG-12/12/2019-30976-CK-1819/3 md.)** Tescil işlemleri müdür, müdür yardımcısı ve diğer personel arasından atanacak olan tescile yetkili personel tarafından yapılır.

(2) Müdür ve müdür yardımcıları, ilgili oda yönetim kurulunun teklifi üzerine veya Bakanlığın uyarısına rağmen otuz gün içerisinde teklif edilmemesi halinde resen Bakanlık tarafından atanır. Müdür ile müdür yardımcılarının görevlerinden alınmalarında da atanmalarındaki usul uygulanır. Oda yönetim kurulunun görevden almaya ilişkin teklifinin haklı gerekçelere dayandırılarak yazılı şekilde yapılması gerekir. Bakanlık; görevden alma talebinin uygun olup olmadığına ilişkin görüşünü, teklifte ve ekinde yer alan bilgi ve belgeler üzerinden veya gerektiğinde mahallinde yapılacak inceleme sonucuna göre en geç altmış gün içerisinde verir.⁽¹⁾

(3) **(Değişik:RG-12/12/2019-30976-CK-1819/3 md.)** Müdürlük personelinin görev ve yetkileri, yetki devirlerinin usul ve esasları ile teşkilata ilişkin diğer hususlar Kanunun 24 üncü maddesi uyarınca Bakanlıkça çıkarılan tebliğ ile belirlenir.

(4) Ticaret sicili harçlarından Kanunun 1532 nci maddesi uyarınca odaya aktarılan tutar, mizanda ayrı bir hesapta gösterilir ve öncelikle müdürlüğün ihtiyaçları için kullanılır. Aktarılan tutarın sicil hizmetleri için yeterli olmaması halinde gerekli kaynak odaca sağlanır. Odalar, sicil hizmetlerinden elde ettikleri gelir ve harç payı tutarları ile müdürlüğün personel ve diğer giderlerini her yılın Mart ayı sonuna kadar yıllık olarak TOBB'a bildirmekle yükümlüdür. TOBB, bu bildirimleri Nisan ayı sonuna kadar yazılı olarak Bakanlığa bildirir.

Yönetim

MADDE 7- (1) Sicil, müdür tarafından yönetilir.

(2) Müdürlük kadrosunun herhangi bir nedenle boşalması halinde, bir müdür yardımcısının bulunması durumunda bu müdür yardımcısı, birden fazla müdür yardımcısının bulunması durumunda ise kıdemce en yüksek müdür yardımcısı müdürlüğe vekalet eder. Herhangi bir nedenle müdür ve müdür yardımcısı kadrolarının tamamının boşalması halinde, bu görevi yürütebilecek niteliklere sahip müdürlük personelinin biri oda yönetim kurulunun kararıyla vekaleten müdür olarak görevlendirilir ve bu durum yazılı olarak derhal Bakanlığa bildirilir. Ancak, her iki durumda da vekalet görevi altı aydan fazla devam edemez. **(Mülga cümle:RG-12/12/2019-30976-CK-1819/3 md.) (...)**⁽²⁾

(3) Müdür yardımcıları ve diğer personel arasındaki iş bölümü, müdürlüğün iş yoğunluğu dikkate alınarak müdür tarafından yapılır. Müdür, işlerin aksamaması için gereken tedbirleri alır. Sicil hizmetlerinin yürütülmesi sırasında ihtiyaç duyulacak personel ile çalışma yeri, arşiv, demirbaş ve diğer malzemeler oda yönetimince geciktirilmeksizin sağlanır.

(4) Herhangi bir nedenle müdürün görevi başında bulunamaması halinde, müdür yardımcısı müdürlüğe vekalet eder. Birden fazla müdür yardımcısının bulunduğu müdürlüklerde, müdürlüğe vekalet edecek müdür yardımcısını müdür belirler. Müdür ve müdür yardımcılarının zorunlu nedenlerden dolayı birlikte görev başında bulunamayacağı hallerde müdüre vekalet etmek üzere müdürlük personeli arasından oda yönetim kurulunca önceden belirlenen bir personel yazılı olarak Bakanlığa bildirilir.⁽³⁾

(5) Müdürlüğe bağlı şubelerdeki işlerin yürütülmesi ile personelin sevk ve idaresinin sağlanması için müdür tarafından ilgili şubede görev yapmak üzere bir müdür yardımcısı ve yeterli sayıda personel önerilir, oda tarafından görevlendirme yapılmasını müteakip bu durum yazılı olarak derhal Bakanlığa bildirilir.

(1) 12/12/2019 tarihli ve 30976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1819 sayılı Cumhurbaşkanî Kararının 3 üncü maddesiyle, bu fıkra da yer alan "Bakanlığın uygun görüşü ve oda meclisinin onayı ile" ibaresi "üzerine veya Bakanlığın uyarısına rağmen otuz gün içerisinde teklif edilmemesi halinde resen Bakanlık tarafından" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 12/12/2019 tarihli ve 30976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1819 sayılı Cumhurbaşkanî Kararının 4 üncü maddesiyle, bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "oda meclisinin" ibaresi "oda yönetim kurulunun" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 12/12/2019 tarihli ve 30976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1819 sayılı Cumhurbaşkanî Kararının 4 üncü maddesiyle, bu fıkra da yer alan "oda meclisince" ibaresi "oda yönetim kurulunca" şeklinde değiştirilmiştir.

(6) Müdür ve müdür yardımcıları ile tescil işlemlerinde görevli personele müdürlükteki görevleri dışında başka bir görev verilemez. Müdürlüğe veya müdürlük personeline, tescil işlemlerine ilişkin emir ve talimatları vermeye sadece Bakanlık yetkilidir. Oda yetkililerince; odanın düzen ve işleyişine ilişkin verilecek talimatlar ile süreklilik arz etmeyecek şekilde odanın faaliyetleri ile ilgili veya odanın diğer hizmet birimleriyle işbirliğini gerektiren faaliyetlere ilişkin verilecek görev ve talimatlar bu kapsamın dışındadır.

Müdürlük personelinde aranacak nitelikler

MADDE 8- (1) Müdürlüklerde; müdür veya müdür yardımcısı ile tescil işlemlerini yürütecek personel olarak ilk kez görev alacak kişilerde aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.
- b) **(Mülga:RG-12/12/2019-30976-CK-1819/5 md.)**
- c) Askerlikle ilişkisi bulunmamak.
- ç) Müdür ve müdür yardımcıları için kamuda veya özel sektörde en az beş yıl iş tecrübesine sahip olmak veya en az iki yıl müdürlükte çalışmış olmak.
- d) Kamu haklarından mahrum bulunmamak.
- e) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmamak.
- f) Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek vücut yahut akıl hastalığı bulunmamak.
- g) Tacir veya esnaf sayılmalarını gerektiren bir faaliyette bulunmamak.
- ğ) Kısıtlanmış olmamak.
- h) Üniversitelerin en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülteleri ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurtiçi veya yurtdışındaki öğrenim kurumlarından birini bitirmiş olmak.⁽¹⁾

1) (Mülga:RG-12/12/2019-30976-CK-1819/5 md.)

(2) Müdür veya müdür yardımcısı ile tescil işlemlerinin yürütülmesinde görev alacak diğer personel, yapılan sınavda başarılı olanlar arasından seçilir. Bunların göreve alınmalarına, görevde yükselmelerine ve yapılacak sınavlara ilişkin usul ve esaslar, Kanunun 24 üncü maddesi uyarınca Bakanlıkça çıkarılan tebliğde düzenlenir.

(3) (Mülga:RG-12/12/2019-30976-CK-1819/5 md.)

Uygulanacak disiplin hükümleri ile diğer hükümler

MADDE 9- (1) Müdür, müdür yardımcıları ve müdürlüklerde görevli diğer personelin özlük işlemlerinde bu Yönetmelik hükümleri, bu Yönetmelikte düzenlenmemiş hususlarda oda çalışanlarının tabi olduğu mevzuat uygulanır.

(2) Müdür, müdür yardımcıları ve tescil işlemlerinde görev alacak personel ile oda arasında yapılacak hizmet sözleşmeleri belirsiz süreli iş sözleşmesi şeklinde düzenlenir.

(3) Müdür, müdür yardımcıları ile tescil işlemlerinde görev alacak personele sağlanacak ücret ve mali hakların tespitinde, personelin taşıdığı hukuki ve mali sorumluluk ile müdürlüğün iş yoğunluğu dikkate alınır.

⁽¹⁾ 12/12/2019 tarihli ve 30976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1819 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının 5 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “dört yıl süre ile eğitim veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, işletme, iktisat” ibaresi “dört yıllık lisans eğitimi veren” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) Müdür ve müdür yardımcıları ile tescil işlemlerinin yürütülmesinde görev alacak diğer personele müdürlükteki görevleri nedeniyle verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller aşağıda belirtilmiştir.

a) Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Görevin tam ve zamanında yapılmasında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak.

2) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terk etmek.

3) Yaptığı görevin vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak.

4) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak.

5) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

b) Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak, söz veya hareketle sataşmak.

2) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak.

3) Bakanlığın yazılı talimatlarını yerine getirmemek.

c) Ücretten kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde Bakanlık ve odaca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek.

2) Özürsüz ve kesintisiz olarak iki gün göreve gelmemek.

3) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak.

4) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek.

5) Görev yeri sınırları içerisinde herhangi bir yeri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanmak veya kullandırmak, bu yerin kullanılmasına yardımcı olmak.

6) Oda ve müdürlük personelinin itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak.

7) Amirlerine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak.

8) Ticaret yapmak veya personele yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak.

9) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak.

10) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek.

ç) Görevden alma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) İdeolojik veya siyasi amaçlarla müdürlüğün veya odanın huzur, sükun ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, hizmetlerin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımında bulunmak.

2) Siyasi ve ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart ve benzerlerini odanın herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek.

3) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.

4) Özürsüz olarak bir yılda toplam on gün göreve gelmemek.

5) Amirlerine, iş arkadaşlarına veya iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak.

6) Müdürlük personeli sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.

7) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak.